

Danyýel kitaby — ýüz ýigrimi başınjy

Pygamberlik ähmiýetini açmak: Daniel 11:40-ny düşündirmek we onuň häzirki zaman hristianlygy üçin netijeleri

Jeff Pippenger

2024-03-09

Daniýel 11:40-njy aýat ahyrzaman döwründe başlanýar, ýöne bu aýat ahyrzamanyň iki döwrüni görkezýär, şonuň üçinem pygamberligi öwrenýän talyba birinji ahyrzaman döwrüni ikinji ahyrzaman döwri bilen deňeşdirmäge mümkinçilik berýär. Bu ulanylyş amala aşyrylanda, 1798-nji ýylda başlanan Millerit taryhynyň çyzygy 1989-njy ýylda Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň taryhy bilen ugurdaş gidýär. Bu iki çyzyk hakyky protestant şahyň çyzygyny hem-de Ylham kitaby 13-nji bapdaky ýer ýyrtjysynyň respublikan şahyň çyzygyny kesgitleýär. Iki çyzyk hem 1798-nji ýyldaky ahyrzaman döwründe başlanýar, 1989-njy ýyldaky ahyrzaman döwri bolsa diňe bu hakykat menzillerine goşmaça bolup, aýatda möhri açylan hakykatyň ýol belgilerine ikinji şaýatlygy berýär.

Üçünji perişdäniň herekedi 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda geldi, emma 1856-dan 1863-e çenli bolan ýedi ýyllyk pitne arkaly yza süýşürildi. Üçünji perişdäniň gelişi 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda gaýtalandy. 1863-nji ýyl gadymy Ysraýylyň Kadeşdäki ilkinji düşelgesi we on içalynyň pitnesi bilen nusgalandyryldy, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry bolsa gadymy Ysraýylyň Kadeşdäki soňky düşelgesi we Musanyň pitnesi bilen nusgalandyryldy. 1863-nji ýyldaky pitne Kadeşdäki ilkinji pitnäni aňladyp, çölde ölüm hökmini getirdi. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndaky pitne bolsa Kadeşdäki soňky pitnäni aňladyp, Laodikýa Adventizminiň ýolbaşçylygynyň ölümüne getirdi.

1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda perişdäniň inişi, ýagny 1840-dan 1844-e çenli bolan hereketi başlatan, White uýa tarapyndan Hudaýyň gudratynyň şöhratly ýüze çykması diýlip atlandyrylan bu waka, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynyň bir nusgasydy we Hudaýyň gudratynyň şöhratly ýüze çykmasyny görkezdi.

“Üçünji perişdäniň habarynyň yglan edilmegine goşulýan perişde bütün ýeri öz şöhraty bilen ýagtyltmalydyr. Bu ýerde bütindünýä möçberindäki gerimli we öň görlüp-eşidilmedik güýje eýe bir iş öňünden aýan edilýär. 1840–44-nji ýyllaryň advent hereketi Hudaýyň güýjüniň şöhratly bir ýüze çykması boldy; birinji perişdäniň habary dünýäniň her bir missionerlik menziline ýetirildi, we käbir ýurtlarda XVI asyryň Reformasiýasyndan bäri haýsydyr bir ýurtda görülen iň beýik dini gyzyklanma ýüze çykdy; emma bularyň ählisi üçünji perişdäniň soňky duýduryşy astyndaky gudratly hereket tarapyndan geçiler.” The Great Controversy, 611.

1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda üçünji perişdäniň ilkinji gelişi (birinji Kadeş) işi tamamlajakdy, emma Hudaýyň halky täze bir ýolbaşçy saýlap, Müsüre dolanmagy seçdi. 1863-nji ýyla çenli olar, Ýeriho diwarlaryny ýykmağa Hudaýyň işine gatnaşmagyň ýerine, “Ýerihony täzedan gurdular”. Şol sebäpli hem olar çölde ölüm bilen näletlendiler.

Şol wagıt Ýeşuwa olardan kasam aldyryp diýdi: «Rebbiň huzurynda Ýeriho şäherini täzedən gurmaga girişen adam näletli bolsun; onuň binýadyny ilkinji ogly bilen goýsun, derwezelerini hem iň kiçi ogly bilen diksin». Ýeşuwa 6:26.

Gadymy Ysraýylyň birinji Kadeşde Ýeşuwanyň we Kalebiň habaryny ret edişi ýaly, häzirki Ysraýylyň birinji Kadeşdäki (1863) gozgalaňy hem olaryň üstüne Ýeşuwanyň näletini getirdi. Üçünji perişde 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda (soňky Kadeş) dolanyp gelende, Hudaýyň Ýerihony we onuň diwarlaryny ýykyşyndan öňki jemleýji iş başlandy.

1844-nji ýylyň 22-nji oktýabry üçünji perişdäniň gelşini alamatlandyrýar we şeýle etmek bilen, ol ahyrky günlerde tizden geljek ýekşenbäniň hem gelşini alamatlandyrýar. 1863-nji ýyl 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda başlanan üçünji perişdäniň synag döwrüniň soňuny alamatlandyrýar. Şonuň üçin 1863-nji ýyl tizden geljek ýekşenbe kanunynyň nyşanydyr, çünki Isa elmydama ahyry başlangyç arkaly görkezýär. 1863-nji ýylda millet iki topara bölündi, şonuň ýaly-da, ýekşenbe kanunynda hem iki topar ýüze çykar.

Millerçi taryhyndaky üçünji perişdäniň synag döwri 1844-nji ýylda başlap, 1863-nji ýylda tamamlandy; başlangyç hem-de tamamlanma, ikisi-de soňky günleriň ýekşenbe kanunyny alamatlandyrdy. Başlangyç (1844) bilen tamamlanmanyň (1863) arasyndaky taryhda Millerçi hereketiniň pitnesi (1856) ýerleşýär. Şeýlelikde, bu döwür “Hakykat” möhürini göterýär. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda Kadeşe ikinji gezek dolanyp gelinmegi üçünji perişdäniň synag işiniň başlangyjyny alamatlandyrýar; bu iş 1863-nji ýyl bilen nusgalanan, ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanuny bilen tamamlanýar.

Şol Ýekşenbe kanunyndan başlap, adamzat üçin synag möhleti ýapylýança, şol taryhda Wawilonyň jelebine garşy ýerine ýetiriji hökümler bilen utgaşyklykda, Ýeriko we onuň diwarlary ýykylar. Kyrkynjy aýat 1798-nji ýylda başlanýar we kyrk birinji aýatda tizden geljek Ýekşenbe kanuny bilen jemlenýär. 1798-nji ýyldaky ahyrzamanyň wagty ilkinji perişdäniň hereketiniň Milleritlerinden başlap, üçünji perişdäniň hereketine we ýüz kyrk dört müňe çenli dowam edýän Hudaýyň ýygnagynyň içki çyzygyny aňladýar. Bularyň hemmesi bir aýatda.

1798-nji ýylda günortanyň patyşasynyň güýçlenmegi bilen başlan demirgazygyň patyşasy bilen uruş, 1989-njy ýylda Mukaddes Kitabyň pygamberliklerindäki başinji we altynjy patyşalyklaryň arasyndaky bileleşik tarapyndan günortanyň patyşasy ýeňlende tamamlanylýp gutaryldy. 1798-nji ýylda başlanan demirgazygyň patyşasy bilen günortanyň patyşasynyň urşy, Millerçiler tarapyndan Rime garşy alnyp barylýan söweş hökmünde tanaldy; olar muny butparazlygyň we papalygyň weýran ediji iki güýji diýip gördüler. Uruş 1989-njy ýylda tamamlananda, weýran ediji üç güýjüň ählisi oňa gatnaşýardy, we bu Daniel 11-iň kyrk başinji aýatynda geografik taýdan görkezilýän Armageddona dünýäni alyp barýan şol üç güýjüň pygamberlik şekillendirişiniň başlanandygyny belläp geçdi.

Kyrkdan başinji aýata çenli aýatlar, papany deňizleriň arasynda we şöhratly mukaddes dagyň ýanynda öz soňuna getirýän üç güýjüň pygamberlik hereketliligini kesgitleýär. Dogry düşünilende, kyrk birinji aýatda şekillendirilen pygamberlik taryhy kyrk birinji aýatdan kyrk dördünji aýata çenli aýatlary öz içine alýar.

Şonuň üçin, 1989-njy ýyldaky ahyrzamanyň döwründen, 1798-nji ýylyň ikinji şaýatlygy bilen ugur alnyp, günortanyň patyşasy bilen demirgazygyň patyşasynyň arasyndaky urşuň başlangyjyny we soňuny kesgitläp, kyrk birinji aýatdan kyrk dördünji aýada çenli ölüm howply ýarasy bejerilen papalygyň üç taraplaýyn birleşigini görkezýär, kyrk başinji aýat bolsa onuň öz soňuna gelýän ýeridir. Bu aýatlar, şu nukdaýnazardan seredilende, Ylham kitabyndaky ýedi möhür bilen ýedi ýygnaýyň arasyndaky gatnaşygyň hem aňladýşy ýaly, Hudaýyň ýygnaýyndan daşardaky taryhy beýan edýär.

1798-nji ýyl arkaly görkezilen pygamberlik taryhynyň çyzygy esasan derňew hökümüne wekilçilik edýär, şol bir nokatdan 1989-njy ýylda başlanýan çyzyk bolsa esasan ýerine ýetiriji hökümüne wekilçilik edýär. 1798 esasan Ähtiň Habarçysy üçin ýoly taýýarlaýan habarçynyň işini nygtaýar, 1989 bolsa esasan Ylýas habarçysynyň işini nygtaýar.

1798-nji ýyldan, ýagny Daniýel kitabyňyň açylan wagtyndan başlap, Mesihe degişli pygamberlik taryhy baradaky bilimiň artmagy bolup geçýär; şol taryhda Mesih Öz halkyny Hudaýlygyň ynsanlyk bilen hemişelik birleşmegini amala aşyrýan äht gatnaşyklaryna alyp barýar. Şol ahyrky günler ähti Mukaddes Ýazgylarda gaýtalap kesgitlenýär.

Ine, günler gelýär, diýýär Reb, Men Ysraýyl öýi bilen we Ýahuda öýi bilen täze äht baglaşaryn; bu olaryň atalary bilen, olary Müsür ýurdunyň içinden çykarmak üçin olaryň elinden tutan günümde baglaşan ähtime görä bolmaz; çünki olar Meniň ähtimi bozdular, Men bolsa olara är boldum, diýýär Reb. Emma Meniň Ysraýyl öýi bilen baglaşjak ähtim şudur: şol günlerden soň, diýýär Reb, Öz kanunymy olaryň içki barlygyna ýerleşdirerin we ony olaryň ýüreklerine ýazaryn; Men olaryň Hudaýy bolaryn, olar hem Meniň halkym bolarlar. Indi olar her kim öz goňşusyna we her kim öz doganyňa: «Rebbi tana» diýip öwretmez; çünki olaryň hemmesi, in kiçisinden in ulusyna çenli, Meni tanarlar, diýýär Reb; sebäbi Men olaryň bikanunlyklaryny bagyşlaryn we olaryň günäsini indi hiç wagt ýatlamaryn. Ýermeýa 31:31–34.

Ähli pygamberleriň hemmesi soňky günleri görkezýärler, we pygamberlikde “soňky günler” diýen aňlatma höküm döwrüni aňladýar. Birinji perişde 1798-nji ýylda, ahyrzamanyň wagtynda gelip, 1844-nji ýylda höküm işiniň açylýandygyny yglan etdi; bu hem şol bir wagtda soňky günleriň gelip ýetmegidir. Soňky günler — Ýeremiýanyň “geljek günleri”dir; şol günlerde Hudaý Öz halkynyň “günäsini” “bagyşlar” we olaryň günälerini “indi gaýdyp ýatlamaz.” Bu iş “soňky günleriň” dowamynda, hakykatdaky Ýaraşyk gününde Baş Ruhany hökmünde Mesih tarapyndan ýerine ýetirilýär.

Eger Millerit Adventizmi 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda gelen üçünji perişdäniň ösüp barýan nurunda iman arkaly ýöremegini dowam etdiren bolsady, olar eýýäm Isa bilen ebedi öýlerinde bolardylar. Ýeremiýa “şol günlerden soň” diýende, muny nazarda tutýar. “Şol günler” 1844-nji ýyla alyp gelen we şol ýylda tamamlanyp gutaran pygamberlik döwürleridir. Olar Daniýel kitabyňyň on ikinji babynda ýatlanylýan “günlerdir.”

Emma sen seniň ýoluň bilen ahyra çenli git; çünki sen dynç alarsyň, we günleriň ahyrynda öz paýyňda durarsyň. Daniel 12:13.

“Günleriň ahyrynda,” ýa-da Ýeremiýanyň aýdyşy ýaly, “şol günlerden soň,” Mesih Öz halkynyň içki barlygyna Öz kanunyny goýmagy we Öz kanunyny olaryň ýüreklerine ýazmagy niýet etdi. Içki bölekler pes tebigatdyr, ýa-da Pawlusyň atlandyryşy ýaly, ten; ýürek bolsa ýokary tebigatdyr. Äht Öz halkyna imana gelende täze akyl, Ikinji Gelişde bolsa täze beden bermegi wada edýär. Adam Hudaýyň keşbinde ýaradylyp, ýokary tebigat we pes tebigat bilen ýaradylan Adam arkaly ýykyldy. Mesihniň ähti ynsan neslini olaryň goşa tebigaty bilen birlikde günäniň näletinden halas etmekdir.

Bu dünýä taryhynyň soňky günlerinde, Hudaýyň Öz buýruklaryny ýerine ýetirýän halky bilen baglaşan ähti täzelenmelidir. “Şol günde Men olar üçin meýdanyň ýabany haýwanlary, asmanyň guşlary we ýeriň süýrenijileri bilen äht baglaşaryn; ýaýy-da, gyljy-da, urşy-da ýer ýüzünden ýok ederin; we olary howpsuzlykda ýatyrarın. Seni Özüm üçin ebedilik adaglaýyn; hawa, seni adalatda, hökümdä, söýgi-mähribanlykda we rehim-şepagatda Özüm üçin adaglaýyn. Hawa, seni wepadarlykda Özüm üçin adaglaýyn; we sen Rebbi tanarsyň.”

““Şol günde şeýle bolar: Reb diýýär, Men eşiderin; asmanlary eşiderin, olar hem ýeri eşiderler; ýer hem gallany, şeraby we ýagy eşider; olar hem Ýezreeli eşiderler. Men ony Özüm üçin ýerde ekerin; rehime gowuşmadyga rehim ederin; halkym bolmadyklara: “Sen meniň halkymyň” diýerin; olar hem: “Sen meniň Hudaýymyň” diýerler.” Hoşeýa 2:14-23.”

““Şol günde,... Ysraýylyň galyndysy we Ýakubyň öýünden gutulanlar,... hakykatda Rebbe, Ysraýylyň Mukaddesine daýanarlar.” Işaya 10:20. ‘Her milletden, tireden, dilden we halkdan’ Hudaýyň habaryna şatlyk bilen ses berjekler bolar: ‘Hudaýdan gorkuň we Oňa şöhrat beriň; çünki Onuň hökümi sagady gelip ýetdi.’ Olar özlärini bu ýere baglaýan her bir butdan ýüz öwrerler we ‘gögi, ýeri, deňzi we suw çeşmelerini Ýaradana tagzym ederler.’ Olar her bir dolaşygyndan azat bolarlar we dünýäniň önünde Hudaýyň merhemetiniň ýadygärlikleri bolup durarlar. Ylahy talabyň her birine boýun bolup, olar perişdeler we adamlar tarapyndan ‘Hudaýyň buýruklaryny we Isanyň imanyny saklaýanlar’ hökmünde tanalarlar. Ylham 14:6–7, 12.”

““Ine, günler gelýär, diýýär Reb, ýer sürýän orakçyga ýetişer, üzüm sykýan bolsa tohum sepýäne ýetişer; daglar süýji şerap damdyrar, ähli depeler bolsa eräp gider. Men Öz halkym Ysraýylyň ýesirligini yzyna gaýtaryp bererin; olar weýran edilen şäherleri gurarlar we olarda ýaşarlar; üzüm baglaryny ekip, olaryň şerabyny içerler; baglar hem salarlar we olaryň miwesini iýerler. Men olary öz ýurtlarynda oturdaryn, Özläriniňki edip beren ýurtlaryndan indi hiç haçan köki bilen sogrulyp aýrylmazlar, diýýär seniň Hudaýyň Reb. Amos 9:13–15.” Review and Herald, 1914-nji ýylyň 26-njy fewraly.

Ýermeýa “şol günlerden soň” diýende, Mesihniň Öz ybadathanasyna ony arassalamak üçin duýdansyz gelmegi bilen şekillendirilen işi önünden gelen “günler”, 1798-nji we 1844-nji ýyllarda tamamlanan pygamberlik döwürleridi. Şol pygamberlik günleriniň (döwürleriniň) soňy, Mesihniň Millerit ybadathanasyny guran kyrk alty ýylyny alamatlandyrdy; we Ol 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda duýdansyz gelende, Malahiniň üçünji babynda ýazylan zady ýerine ýetirýärdi; şol baby Ol gullugynyň başynda we ahyrynda ybadathanany arassalanda hem ýerine ýetiripdi.

“Ybadathanany satyjylar bilen alyjylardan arassalamak bilen, Isa ýüregi günäniň haramlygyndan, — kalby bozyň dünýewi höweslerden, nebisparaz höweslerden, erbet endiklerden arassalamak baradaky Öz wezipesini yglan etdi. Malaky 3:1–3 sitata getirildi.”
The Desire of Ages, 161.

Şol günlerden soň, Mesih özüniň bina eden ybadathanasyny, ýagny Öz halkynyň ýüreklerini günäniň haramlygyndan arassalamakdaky işini aňladýan ybadathanasyny arassalamagy niýet etdi; ýa-da Ýeremiýanyň aýdyşy ýaly, Öz kanunyny olaryň ýürekleriniň we içki agzalarynyň üstüne ýazmagy niýet etdi.

Çünki O, olarda kemçilik tapyp, şeýle diýýär: “Ine, günler gelýär, Reb şeýle diýýär, Men Ysraýyl öýi bilen hem-de Ýahuda öýi bilen täze äht baglaşaryn. Bu, olaryň atalary bilen, olary Müsür ýurdundan çykarmak üçin ellerinden tutan günümde baglaşan ähtime görä bolmaz; çünki olar Meniň ähtimde durmadylar, Men hem olara ýüz bermedim, diýip Reb aýdýar. Çünki şol günlerden soň Men Ysraýyl öýi bilen şeýle äht baglaşaryn, diýip Reb aýdýar: kanunlarymy olaryň aňyna ýerleşdirerin we ýüreklerine ýazaryn; Men olara Hudaý bolaryn, olar hem Maňa halk bolarlar.” Ýewreýlere 8:8–10.

“Şol günler” diýen sözler Danieliň 1798-nji we 1844-nji ýyllarda tamamlanan “günleriň ahyry”dy. Daniel on birinji bap, kyrkynjy aýatda 1798-nji ýylda başlanýan protestant şahy setiri, ýüz kyrk dört mün bilen berkidilýän äht gatnaşyklaryna ünsi çekýär. “Püşk” diýen ýewreý sözi adamyň ykbalyny kesgitlemek üçin ulanylýan kiçijik daşdyr. Daniýele 1844-nji ýylda höküm başlananda we onuň ykbaly kesgitlenende, “günleriň ahyryna” çenli gidip, dynç almagy (ölümde) buýruldy.

Emma sen sen ýoluň bilen ahyryna çenli git; çünki sen dynç alarsyň we günleriň ahyrynda öz paýyňda durarsyň. Daniel 12:13.

“Ahyry günleriň” “günleri” 1844-nji ýylda tamamlanan wagty pygamberliklerini aňladýar, çünki şondan soň pygamberlik wagty indi bolmaly däldi. Mesihniň şol wagtda Öz mukaddes ýerinde duýdansyz peýda bolmagyny aňladýan maraň görnüşi bolan iki mün üç ýüz ýyl hem şol wagtda tamamlandy, hem-de soňky gahar-gazabyň iki mün baş ýüz ýigrimi ýyly hem tamamlandy; edil ilkinji gahar-gazabyň günleriniň 1798-nji ýylda, ahyryň wagtynda tamamlanşy ýaly. Ýeremiýa tarapyndan agzalýan “şol günlerden soň” diýlen söz soňra Pawlus tarapyndan beýan edildi. Pawlus Ýeremiýanyň “şol günlerden soň” diýen sözüne iki gezek ýüzlenýär, çünki Pawlus diňe “şol günlerden soň” güýje girizilmelisi bolan ähti agzamak bilen çäklenmän, eýsem has möhüm tarapy, Mesihniň Beýik Ruhany hökmünde alyp barýan hyzmatyny kesgitleýär.

Çünki Ol bir hödür bilen mukaddes edilýänleri baky kämilleşdirdi. Muňa Mukaddes Ruh hem bize şaýatlyk edýär; çünki öň şeýle diýdi: «Şol günlerden soň olar bilen baglaşjak ähtim şudur, diýýär Reb; kanunlarymy olaryň ýüreklerine goýaryn, olary akyllaryna ýazaryn»; hem-de: «Olaryň günälerini we bikanun işlerini indi hiç wagty ýatlamaryn». Indi bularyň bagyşlanýan ýerinde günä üçin başga hödür ýokdur. Şeýlelikde, eý doganlar, Isanyň gany arkaly iň mukaddes ýere girmäge batyrgaýlygymyz bardyr; Ol bize perde arkaly, ýagny Öz teni arkaly, täze we ýaşayşly bir ýol açdy; hem-de Hudaýyň öýüniň üstünden Beýik Ruhanymyz bardyr. Ýewreýlere 10:14–21.

Mesihini peýda bolşunyň marah görnüşiniň pygamberligine degişli iki ýüz ýigrimi ýyl bilen pygamberlik taryhynyň chazon görnüşiniň iki müň baş ýüz ýigrimi ýyllyk pygamberligini baglanyşdyrýan şol iki ýüz ýigrimi ýyl, şol iki pygamberlik döwrüniň başlangyçlaryny hem biri-biri bilen baglaýar; bu baglanyşyk bolsa ynsanlygyň ylahylyk bilen birleşmesini aňladýan nyşanly bir baglanyşyk bolup, ol Mesihini üçünji perişdäniň hereketi döwründe bolup geçýän arassalama işinde amala aşyrýan işidir we onuň netijesi Onuň bir ýüz kyrk dört müň bilen baglaýan ähtine getirýär.

Ybadathananyň depelenip ýatyrylmagyny şekillendirýän chazon görnüşi, Erem bagynda Adamyň pitne etmeginden bári günä tarapyndan depelenip ýatyrylan adamzat baradaky görnüşdir; marah görnüşi bolsa, ybadathanany dikeltmek we päklemek boýunça Mesihini işini şekillendirýär; bu ikisi hem 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda amala aşdy. Goşunyň we mukaddes ýeriň depelenip ýatyrylmagyny aňladýan Hudaýyň gazabynyň iki sany iki müň baş ýüz ýigrimi ýyllyk pygamberligi bar.

Şol iki pygamberlik hem adamzadyň aýak astyna salynmagyny aňladýar; ol bolsa marah baradaky görnüş arkaly dikeldilmelidir. Hudaýyň Öz halkyna garşy bolan şol iki gahary, günä sebäpli ýykylan adamzada garşy bolan gahary aňladýar; ol adamzat bolsa diňe Mesihini ýykylan ybadathanany gaýtadan gurmak we päklemek işiniň üsti bilen halas edilip, dikeldilip bilner.

Iki gazap adamzadyň ýokary tebigatyny we pes tebigatyny aňladýar. Adamyň ýykylmagynda pes tebigat ýokary tebigatyň üstünden hökmürowanlygy ele aldy, emma Mesihini adamlar baradaky maksady ýokary tebigatyň pes tebigatyň üstünden höküm sürmegidi. Adamyň ýykylmagynda ýokary tebigat pes tebigatyň höwesleriniň önünde ýykyldy, şeýlelikde Hudaýyň niýeti tersine öwrüldi. Mukaddes Kitapdaky “özgeriş” diýilýän zadyň manysy şudur. Özgeren bolmak, ýokary tebigatyň pes tebigatyň üstünden dolandyryjy ornuna gaýtadan dikeldilmegini aňladýar. Özgerdirmek tersine öwürmek, ýa-da agdaryp goýmak diýmekdir.

Demirgazyk patyşalygyna garşy ilkinji gazap, pese tebigata garşy bolan gazapdy; şol pese tebigat ýykylyşyda beýik tebigaty özüne boýun egdirdi. Şol gazap ilki geldi, çünki Mesih gutulyş işini hut ilki başlan ýerinden ele aldy, ol bolsa pese tebigatyň höwesi bilen başlanypdy; bu hem işdäniň höwesidi. Mesih Öz işine kyrk gün agyz beklemek bilen başlady.

“Mesih gutulyş meýilnamasyny üstünlikli dowam etdirmek üçin, adamy halas etmek işine heläkçilik nirede başlanan bolsa, hut şol ýerden başlamalydygyny bilýärdi. Adam işdäsine boýun bolmagy arkaly ýykyldy. Hudaýyň kanunyna boýun egmek borjuna adama çuňňur duýdurmak üçin, Mesih Öz gutulyş işine adamyň beden endiklerini özgertmekden başlady. Ahlak taýdan pese gaçyş we adamzadyň zaýalanmagy esasan azgynlaşan işdäniň höwesine uýmak bilen baglanyşyklydyr.” Testimonies, 3-nji tom, 486.

Ilkinji gazap, Öz adyny goýmak üçin Hudaýyň saýlap alan şäheri bolan Iýerusalim ýerleşýän günorta patyşalyk arkaly şekillendirilýän beýik tebigata garşy boldy. 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda Mesihini etmegi niýet eden işi hem-de Onuň häzir amala aşyrýan işi, Ezeikiýeliň iki taýagy arkaly şekillendirilýär.

Hezekieliň iki taýagy hemişelik bir taýaga birleşdirilende, bu Mesihiniň Öz halkynyň günäsinä hemişelik aýyryňan ähtini görkezýär; şonda ýokary we pes tebigatlar deňişli iýerarhiki gurluşyna gaýtarylýar, we adamlar ýene-de birkemsiz bolýar. Imana gelmedik ýagdaýda adamyň pes tebigaty, ilkinji gaharlanma bilen görkezilip, soňky gaharlanma bilen görkezilen adamyň ýokary tebigatynyň üstünden höküm sürýärdi. Şonuň üçin ilkinji gaharlanma geografik taýdan günorta patyşalygyndan “ýokarda” ýerleşen demirgazyk patyşalyga garşy bolupdy.

Ylahyýet bilen ynsanlygyň özara başlangyçlarynda marah bilen chazon diýen iki görnüşli baglanyşdyrýan iki yüz ýigrimi ýyl, Mesih yüz kyrk dört mün bilen üçünji perişdäniň işini tamamlanda, ikisi-de bir taýaga birleşýär. Bu, günorta patyşalyga garşy soňky gazabyň pygamberligi bolup, 1844-nji ýylda peýda boluş pygamberligi bilen birleşdirilendir; çünki äht öwrülişikde täze aň berýär, emma täze beden (demirgazyk patyşalyk) diňe Ikinji Gelşinde, göz açyp-ýumasy salymda dikeldilýär.

Danyýl 11:40 aýaty iki “ahyryň wagty” kesgitleýär we şeýle etmek bilen, Ylham 13-nji bapdaky ýer haýwanynyň taryhy döwrüniň dowamynda pygamberlik taryhynyň içki hem daşky ugruny nygtaýar. Aýatda möhürden açylýan hakykatlar, Mesihiniň Öz halkynyň içinde kesgitlemek we berjaý etmek üçin gelen hakykatlarynyň hem içki, hem daşky ugurlaryny görkezýär. Ynsanlygyň Hudaýlyk bilen birleşen ýagdaýynda günä etmeýändigini baradaky hakykat, bilimiň möhüriniň açylmagynyň täsiri bilen baglanyşykly nurda şekillendirilýär we soňky günlerde Hudaý halkynyň içki hakykatyny aňladýar. Dünýäni Armageddona alyp barýan güýçleriň arasyndaky söweş arkaly şekillendirilen nur bolsa, soňky günlerde Hudaý halkynyň daşky hakykatydyr.

Bu barlagy indiki makalada dowam etdireris.

Rebbiň sözi maňa ýene gelip şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly, sen özüňe bir taýak al-da, onuň üstüne: “Ýahuda we onuň ýoldaşlary bolan Ysraýyl ogullary üçin” diýip ýaz; soňra başga bir taýak al-da, onuň üstüne: “Ýusup üçin, ýagny Efraýymyň taýagy we onuň ýoldaşlary bolan ähli Ysraýyl öýi üçin” diýip ýaz. Soňra olary biri-birine bir taýak edip birikdir; şeýlelikde olar seniň eliňde bir bolarlar. Seniň halkyňyň ogullary saňa: “Bunlaryň manysyny bize görkezmejekmi?” diýip ýüzlenenlerinde, olara aýt: “Perwerdigär Reb şeýle diýýär: Ine, Men Efraýymyň elindäki Ýusubyň taýagyny we onuň ýoldaşlary bolan Ysraýyl tirelerini alaryň-da, olary onuň bilen, ýagny Ýahudanyň taýagy bilen birikdirerin we olary bir taýak ederin; olar Meniň elimde bir bolarlar”. Üstüne yazýan taýaklaryň olaryň gözleriniň önünde seniň eliňde bolsun. Olara aýt: “Perwerdigär Reb şeýle diýýär: Ine, Men Ysraýyl ogullaryny giden ýerleri bolan milletleriň arasyndan alyp çykaryn, olary her tarapdan ýygnaryn we öz ýurtlaryna getirin. Men olary Ysraýylyň daglarynda, şol ýurtda bir millet ederin; olaryň hemmesine bir patyşa patyşa bolar. Indi olar hiç haçan iki millet bolmazlar, mundan beýläk hiç haçan iki patyşalyga bölünmezler. Olar indi özlärini ne bütleri bilen, ne nejislikleri bilen, ne-de haýsydyr bir bikanunlyklary bilen murdar ederler; emma Men olary günä eden ähli ýaşayan ýerlerinden halas ederin we olary päkläerin. Şeýlelikde olar Meniň halkym bolar, Men hem olaryň Hudaýy bolaryn. Meniň hyzmatkärim Dawut olaryň üstünden patyşa bolar; olaryň hemmesiniň bir çopany bolar. Olar hem Meniň hökümlerimde ýörelş ederler, Meniň parzlarımı berjaý edip, olary ýerine ýetirerler. Olar Men tarapyndan hyzmatkärim Ýakuba berlen, atalaryňyzyň ýaşan ýurdunda mesgen tutarlar; olar, olaryň çagalary we çagalarynyň çagalary şol ýerde baky

ýaşarlar; Meniň hyzmatkärim Dawut bolsa olaryň şazadasy bolup, baky höküm sürer. Mundan başga-da Men olar bilen parahatlyk ähtini baglaşaryn; ol, olar üçin ebedi äht bolar. Men olary ýerleşdirerin, köpelderin we Öz mukaddes ýerimi olaryň arasynda baky goýaryn. Meniň mesgenim hem olaryň arasynda bolar; hawa, Men olaryň Hudaýy bolaryn, olar hem Meniň halkym bolarlar. Milletler hem Meniň, Rebbiň, Ysraýyly mukaddes edýändigimi bilerler, haçan-da Meniň mukaddes ýerim olaryň arasynda baky bolanda”». Hezekiýel 37:15–28.